

Det Kongelige Nærings- og fiskeridepartement
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres referanse:
14/3107-4

Vår referanse:
14/626-2-TODR

Dato:
30.10.2014

HØRING - NOU 2014:4 ENKLERE REGLER - BEDRE ANSKAFFELSER - FORENKLING AV DET NORSKE ANSKAFFESESREGELVERKET

1. Innledning og oppsummering

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) viser til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev datert 20. juni 2014 og gir med dette innspill til forslaget om forenkling av det norske anskaffelsesregelverket.

DNK har ansvar for Nødnett som vil være ferdig bygget i hele landet innen utgangen av 2015. DNK forvalter og videreutvikler samfunnskritisk infrastruktur og er statens kompetansesenter for nødkommunikasjon. DNK har gjennomført en rekke svært omfattende, langvarige og teknologisk komplekse anskaffelser i forbindelse med utbyggingen av Nødnett. For disse anskaffelsene er tredjeparter, som regel nødetatene, både premissgivere og mottakere. I tillegg til anskaffelsene knyttet direkte til etablering av Nødnett har DNK i likhet med andre offentlige etater gjennomført en rekke anskaffelser av ulike produkter og tjenester.

DNK er enig i at det er behov for en forenkling og forbedring av dagens regelverk. DNK mener imidlertid at mer fleksibilitet og skjønn ikke nødvendigvis innebærer forenkling. Erfaring tilsier at det ofte er usikkerhet knyttet til innholdet i reglene, snarere enn reglene som sådan som gjør gjennomføring av anskaffelser komplisert og tidkrevende. På denne bakgrunn mener DNK at forenkling først og fremst bør skje ved tydeliggjøring av reglene.

I kapittel 2 til 9 under følger DNKs innspill til Forenklingsutvalgets forslag.

2. Unntak av hensyn til vesentlige sikkerhetsinteresser

I sin vurdering av unntaksbestemmelser i nytt EU-direktiv viser utvalget til at unntak når det kreves av vesentlige sikkerhetsinteresser, jf. artikkel 15 (2), er tatt inn i gjeldende forskrift § 1-3 (2) bokstav a). Utvalget foreslår at slike kontrakter fortsatt skal unntas fra

anskaffelsesregelverket, da de ikke er egnet fra konkurranse. DNK støtter dette forslaget. DNK kan imidlertid ikke se at den aktuelle unntaksbestemmelsen faktisk er videreført etter ordlydsendring i forbindelse med ikrafttredelse av ny forskrift om Forsvars- og sikkerhetsanskaffelser den 1. januar 2014. DNK mener derfor aktuelle unntaksbestemmelsen må gjeninnføres.

DNK er enig i at kontrakter som fullt ut skal unntas fra anskaffelsesregelverket bør plasseres i loven, og mener den aktuelle unntaksbestemmelsen må plasseres her.

3. Formål, grunnleggende prinsipper og ikke-anskaffelsesfaglige hensyn

DNK mener formålet med offentlige anskaffelser er langt bredere enn bare effektivitet og konkurranse, og støtter derfor mindretallets forslag til formålsbestemmelse. Formålsbestemmelsen gir et nyttig og viktig bakteppe for tolkning av reglene og DNK mener det er viktig at formålsbestemmelsen viser det særegne med offentlige anskaffelser.

DNK mener som mindretallet at prinsippene om forutberegnelighet og etterprøvbarhet bør beholdes i regelverket. DNK viser til mindretallets begrunnelse, men vil i tillegg fremheve at disse prinsippene er godt innarbeidet og innholdsmessig klarere enn prinsippet om gjennomsiktighet. DNK mener begge prinsippene har en selvstendig verdi. DNK støtter forslaget om å samle de grunnleggende prinsippene i en fellesbestemmelse i anskaffelsesloven § 5.

DNK mener bestemmelsene om dokumentasjonskrav, det vil si plikt til å kreve fremlagt skatteattest og HMS-attest, bør beholdes i regelverket. DNK mener det er viktig at et system som sikrer at offentlige kontrakter kun inngås med virksomheter som har ordnede HMS-, skatte og avgiftsforhold opprettholdes. For øvrig mener DNK at ikke-anskaffelsesrettslige hensyn bør tas ut av regelverket og at bestemmelsene eventuelt bør utformes på en annen måte med mer effektive virkemidler.

4. Terskelverdier

DNK støtter mindretallets forslag om å heve terskelverdien til 600 000 kroner i tråd med den generelle prisutviklingen i samfunnet. I det nye direktivet er også EU/EØS-terskelverdi for vare- og tjeneste kontrakter hevet med ca. 100 000 kr. DNK mener at det må være samme avstand mellom nasjonal- og EU/EØS-terskelverdi som i dag dersom den særnorske reguleringen skal ha noen funksjon av betydning. DNK vil imidlertid bemerke at begge terskelverdier bør heves. DNK mener nemlig at de ressurser som kreves for å gjennomføre en anskaffelse med en verdi tilsvarende eller tilnærmet lik dagens terskelverdier, ikke står i forhold til verdien på anskaffelsen som sådan.

5. Nye prosedyreregler

I utvalgets vurdering av anskaffelsesprosedyrer støtter DNK mindretallets forslag og viser til mindretallets begrunnelse. DNK mener anbudsinstittuttet med tilhørende forhandlingsforbud bør beholdes. DNK er ikke enig med flertallet i at reell konkurranse alene sikres ved at anskaffelsen er kunngjort, jf. utredningens kapittel 16.3.1.2 side 155. For å sikre forutberegnelighet for leverandørene mener DNK kunngjøringen må angi hvilken anskaffelsesprosedyre som skal benyttes. Forutberegnelighet er særlig viktig for små selskaper med begrensede ressurser. Det er viktig at disse selskapene kan forutse hvor mye som vil kreves for å delta i

anskaffelsesprosessen. DNK mener også at like regelsett over og under EU/EØS-terskelverdi betyr forenkling både for oppdragsgivere og leverandører.

DNK har som mange virksomheter som er underlagt anskaffelsesregelverket de seneste årene lagt ned betydelig arbeid i etablering av interne anskaffelsesstrategier og -prosesser. I dette arbeidet er verdien av grundig forarbeid og planlegging vektlagt særskilt. DNK mener flertallets forslag kan undergrave dette arbeidet.

Som en mulig forklaring på hvorfor så mange oppdragsgivere velger å benytte anbudskonkurranse til tross for frihet til å velge forhandlet prosedyre, peker flertallet på usikkerhet som skapes ved at forskriften ikke gir føringer om hvilke plikter forhandlet prosedyre pålegger oppdragsgiver. DNK er enig i at dette er en mulig forklaring, men kan ikke se at flertallets forslag til nye regler inneholder utfyllende føringer som tydeliggjør oppdragsgivers plikter ved forhandlet prosedyre. DNK kan dermed ikke se at denne usikkerheten vil bli mindre ved flertallets forslag.

DNK mener som mindretallet at behovet for verktøy for å unngå avvisning av leverandører ivaretas av artikkel 56 nr. 3 i nytt anskaffelsesdirektiv og mener tilsvarende bestemmelse bør tas inn i den særnorske reguleringen.

DNK er enig med utvalget i at det ikke er behov for prosedyreformene konkurransepreget dialog og innovasjonspartnerskap i forskriftens del II.

6. Kvalifikasjonskrav og dokumentasjon

DNK støtter forslaget om å innføre det nye anskaffelsesdirektivets regel om at leverandører skal ha rett til å levere egenerklæring som foreløpig bevis på oppfyllelse av kvalifikasjonskrav som skal dokumenteres ved sertifikater/attester som utstedes av offentlige myndigheter eller uavhengig tredjepart. DNK støtter også forslaget om at oppdragsgiver skal kunne tillate at egenerklæring leveres som foreløpig bevis på at leverandørene oppfyller kvalifikasjonskrav som skal dokumenteres på annen måte.

7. Avvisning

DNK støtter flertallets forslag om videreføring av bestemmelse som gir avvisningsplikt for leverandør som er rettskraftig dømt for visse forhold. DNK støtter også forslag om innføring av en generell bestemmelse som gir oppdragsgiver avvisningsrett på grunn av forhold som kan medføre tvil om leverandørens integritet og om hans evne til å gjennomføre kontrakten. DNK bemerker imidlertid at det er viktig at bestemmelser om fremgangsmåten, herunder krav til begrunnelse, sikrer etterprøvnbarhet av at vurderingen er objektiv og relevant for den aktuelle anskaffelsen.

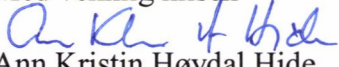
8. Utvalgets alternative forslag til regler – et minimumsregelverk

DNK støtter utvalgets flertall i at et minimumsregelverk kan baseres på anskaffelsesrettens grunnleggende prinsipper, et skriftlighetskrav og en kunngjøringsplikt. DNK er videre enig med flertallet i at et slikt minimumsregelverk kan være tilstrekkelig til å fremme regelverkets formål ved tildelingen av kontrakter under EU/EØS-terskelverdier. At Danmark har en slik

minimumsordning i sin tilbudslov tilsier at denne løsningen også kan fungere i Norge. DNK støtter imidlertid forslaget om prøveprosjekt som skisseres i kapittel 28.4.4.

DNK takker for muligheten til å gi innspill til forslaget.

Med vennlig hilsen

Ann Kristin Høydal Hide
avdelingsdirektør

Tone Mette Drevdal
juridisk rådgiver